

Asia: VN/8292/2021

Arviomuistio ajokorttilain muutoksille - nuorten liikenneturvallisuus

Lausunnonantajan lausunto

Mitä muistiossa käsitellyistä vaihtoehtoista pidätte kannatettavimpana ja toteuttamiskelpoisimpana? Ja mitä vähiten kannatettavana? Olkaa hyvä ja perustelkaa näkemystänne.

-

Puuttuiko ehdotuksista joku olennaiseksi katsomanne?

-

Pitäisikö mahdollinen rajoitus mielestänne kohdistaa alle 18-vuotiaisiin kuljettajiin, kaikkiin nuoriin kuljettajiin vaiko kaikkiin uusiin kuljettajiin? Olkaa hyvä ja perustelkaa näkemystänne soveltamisalasta.

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Opetushallitus kiittää mahdollisuudesta antaa arviomuistiosta lausunto. Nuorten liikenneturvallisuudesta huolehtiminen on tärkeä asia, samoin kuin liikenneturvallisuuden suotuisan kehityksen jatkuminenkin. Selvityksen mukaan isoin osa nuorista toimii vastuullisesti liikenteessä. Liikenneturvallisuus on kehittynyt koko ajan parempaan suuntaan, myös nuorten osalta.

Ajokorttilain seurantatutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa on selvinnyt, että alle 18-vuotiaana ajokortin ajavat nuoret saavat ajokortin tarpeeseen.

Ajo-oikeuden saaminen 17-vuotiaana tapahtuu pääsääntöisesti poikkeuslupan saamisen kautta. Poikkeuslupia myönnetään pitkien etäisyyksien tai puuttuvien joukkoliikenneyhteyksien vuoksi, jotka säännöllisesti hankaloittavat pääsemistä kouluun, työhön, työpaikalla tapahtuvaan koulutukseen tai säännölliseen ja tavoitteelliseen harrastukseen. Tämä on tärkeä asia koulutuksen saavutettavuuden sekä muiden, nuorille tärkeiden asioiden toteuttamisen kannalta.

Pitkät etäisyydet ammatillisiin oppilaitoksiin tai lukioihin, sekä ammatilliseen koulutukseen sisältyvä työpaikalla järjestettävää koulutus, asettaa useita nuorten liikkumiseen liittyviä haasteita. Tämä on huomioitu hyvin muistiossa, jossa todetaan, että myös 17-vuotiailla on koulutukseen, työssäkäyntiin tai harrastuksiin liittyvää kulkemistarvetta.

Opetushallitus pitää tärkeänä erilaisilla alueilla asuvien nuorten yhdenvertaisuuden huomioimista. Selvityksestä lienee hyvin tulkittavissa se, että pääosin nuoret toimivat vastuullisesti. Harkittavien keinojen kohdistaminen heihin ei siten lisäisi liikenneturvallisuutta, mutta häiritäisi heidän liikkumistaan. Muistiossa viitataan ns. riskikuljettajiin. Merkittävimmät muutokset saataneen kohdistamalla suunniteltavat toimet tähän ryhmään nuoria.

Kysymys lupamenettelystä alle 17-vuotiaan ajo-oikeuden saamisessa on osoittautunut hallinnollisesti raskaaksi. Sen hyötyjä lienee syytä peilata haittoihin, sekä siihen, että joka tapauksessa uusia kuljettajia arvioidaan ajokorttiin liittyvissä kokeissa.

Opetushallitus ei kannata arviomuistioon sisältyvää ehdotusta ammatilliseen kuljettajakoulutukseen valittavien opiskelijoiden ajoterveysvaatimusten täyttymisen varmistamisen muuttamista nykykäytännöstä.

Nykykäytännön kuvaus, opiskelijat hakevat yhteisvalinnassa tutkintoon. Tutkinnot sisältävät erilaisia kouluttautumisen polkuja, joista raskaan kaluston kuljettajaksi kouluttautumien on vain yksi. Kuljettajakoulutuksen tutkinnot kuuluvat pääsääntöisesti ns. SORA-tutkintoihin.

SORA-tutkinnoissa kysytään hakiessa (yhteishaussa Opintopolku.fi -palvelussa ja jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjän sopimalla tavalla) onko opiskelijalla mahdollisia terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyviä esteitä. Jos hakija vastaa kyllä, koulutuksen järjestäjä voi pyytää lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattilaisen arvion hakijan terveydentilasta ja toimintakyvystä suhteessa Tutkintokohtaisiin terveydentilavaatimuksiin (OPH-5-2018). Koulutuksen järjestäjä voi pyytää ko. tutkimuksia myös, jos esimerkiksi pääsy- tai soveltuvuuskokeessa herää huoli opiskelijan terveydentilasta.

Edellä kuvatun lisäksi, koulutuksen järjestäjät ovat velvollisia tiedottamaan hakijoille tutkintoihin liittyvistä terveysvaatimuksista.

opetusneuvos

yksikön päällikkö Kati Lounema

yli-insinööri Timo Repo

Repo Timo
Opetushallitus